



# Avrupa ve Orta Asya Bölgesel Etkinliği

01 Temmuz 2020

## Arkaplan Notu

### Bağlam

Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun 187 üye devleti, Haziran 2019'da, Örgüt'ün "işçilerin haklarını ve tüm insanların ihtiyaçlarını, hedeflerini ve haklarını ekonomik, sosyal ve çevresel politikaların temeline yerleştiren çalışma yaşamının geleceğine yönelik insan odaklı yaklaşımı daha da geliştirerek sosyal adalete ilişkin anayasal görevini tükenmez bir güçle ileriye taşıması gerektiğini" bildiren Çalışma Yaşamının Geleceğine ilişkin ILO Yüzüncüyıl Bildirgesi'ni kabul etmiştir.

Üzerinden bir yıl geçmeden, küresel salgının (COVID-19) ekonomik, mali ve çalışmaya ilişkin sonuçları, tüm dünyayı eşi benzeri görülmemiş kapsam ve ölçekte bir krize sürüklemiş; Yüzüncüyıl Bildirgesi'nde belirtilen zorunlulukları daha da acil hale getirmiştir. Uluslararası toplum güçbirliği içinde, küresel salgının yıkıcı insani, ekonomik ve sosyal etkileriyle mücadele etmektedir. ILO'nun tahminlerine göre, 2020'nin ilk çeyreğinde bölgemizde çalışma süresi kaybı %3 (12 milyon tam süreli işe eşdeğer) olmuş, ikinci çeyreğin sonuna kadar da kayıp %12,9'e (50 12 milyon tam süreli işe eşdeğer) ulaşabilecektir.<sup>1</sup>

Küresel çapta sağlık konusu en yüksek öncelik olmalıdır; ancak öte yanda da, ülkelerin çoğunda uygulanan katı kısıtlama önlemlerinin büyük ekonomik ve sosyal şoklara neden olduğu inkar edilemez. Virüsün yayılmasını önlemeye yönelik genel tecrit, karantina, sosyal mesafe ve diğer tecrit önlemlerinin uzamasıyla, küresel ekonomi hızla daralmaya sürüklenmekte, ancak bazı durumlarda ise, ülkeler arasında veya alt bölgeler içinde bariz farklılıklar oluşmaktadır. Küresel tedarik zincirleri daha parçalı hale gelirken, sektörler bir bütün olarak ağır biçimde etkilenmekte, işletmeler üretimi durdurmakta, gittikçe artan sayıda işçi işsizlik, gelir ve geçim imkanları kaybı riskiyle karşılaşmakta ve birçok mikro ve küçük işletme iflasın eşiğine sürüklenmektedir.

Bölgemizdeki ülkeler, ekonomilerini kurtarmak ve vatandaşlarını desteklemek için canlandırma paketlerinin ilk serisini uygulamaya koymuştur.<sup>2</sup> Üye devletler ve bölgesel organlar tarafından seçilen politikalar, kendi ekonomileri ve toplumlarının, krizden çıktığında ne durumda olacaklarını belirleyecektir. Bölgemizde çabalar çok geniş ve görülmemiş ölçekte ve canlandırma paketleri birkaç trilyon düzeyine ulaşmıştır.

<sup>1</sup> Rakamlar, haftada 48 saatlik çalışma süresi varsayımıyla, tam süreli iş eşdeğerine dayanmaktadır. Bu rakamlar, işsizlik rakamlarında fiilen artışa eşit olarak görülemez, daha ziyade, COVID-19'un neden olduğu ekonomik gerileme nedeniyle toplam istihdam kaybı olarak yorumlanmalıdır. Bkz. Ek I, ILO Gözlem Dördüncü Baskı: COVID-19 ve Çalışma Yaşamı, 27 Mayıs 2020, erişim için: [here](#).

<sup>2</sup> Ülkelerin politika önlemlerine ilişkin ayrıntılı genel bakış için, bu konuya özel olarak tahsis edilen ILO veritabanına erişim için: [here](#).

Bu yarım günlük etkinlikte, bu eşi benzeri görülmemiş krizle ve sosyal ve ekonomik etkileriyle mücadele için bölgemizde ortaya çıkan uygulamalar vurgulandı; ilk sonuçlar ve hafifletme stratejileri hakkında görüşler paylaşıldı; düze çıkma çabalarının merkezine insanı koyan politika seçenekleri sergilendi.

## Amaç

- ILO organlarının toplantıları ve diğer faaliyetlerinin kesintiye uğradığı bu dönemde, bölgesel üçlü yapı ortaklarıyla ILO'nun ilişkilerini sürdürmek;
- COVID-19 küresel salgınının sosyal ve ekonomik etkilerini ele almak üzere üçlü yapı ortaklarına yüksek düzeyli bölgesel platform sağlamak;
- Küresel salgın sonrası düze çıkış bakımından ILO Çalışma Yaşamının Geleceğine ilişkin ILO Yüzüncüyl Bildirgesi'nin uygulanması ve önemine özellikle odaklanmak.

## Katılımcılar

Etkinliğe katılım, bölgedeki 51 ülkedeki tüm ILO üçlü yapı ortaklarının yanı sıra, diğer ilgili paydaşlara açıktır. Davetiyeler Bakanlara, sosyal ortakların üst düzeyli temsilcilerine, bölgesel ve çok taraflı kuruluşların seçkin üyelerine gönderilmiştir.

Katılımcılar, görüntü/ses ile katılmayı sağlayan münhasır çevrimiçi platform yoluyla bağlanmıştır. Etkileşim esas olarak sohbet (chat) işleviyle kolaylaştırılmış; bu işlev, oturum moderatörlerinin tartışmaları yönetmesini sağlamıştır. Etkinlikte İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Rusça ve Almanca dillerinde sözlü çeviri sağlanmıştır.

Konuşmacılar ve panelistler, tüm panellerde toplumsal cinsiyet dengesini de sağlamak üzere, genel olarak bölgenin coğrafi ve ekonomik çeşitliliğini yansıtacak biçimde belirlenmiştir. Bölgedeki ILO Ülke Ofisleri, aktif katılım ve angajman sağlamak üzere, ulusal hükümet düzeyindeki muhataplarıyla aktif irtibatı sürdürmüştür. Sosyal ortakların katılım ve girdileri, ILO İşçi Faaliyetleri Bürosu (ACTRAV) ve İşveren Faaliyetleri Bürosu (ACT/EMP) üzerinden, ITUC ve IOE ile koordine edilmiştir.

## Yaklaşım

Avrupa ve Orta Asya Bölgesel Etkinliği, dört oturumdan oluşmuş, paneller ILO COVID-19 Krizinin Ekonomik ve Sosyal Etkileriyle Mücadele Politika Çerçevesi'ndeki<sup>3</sup> Madde II (işletmeler, işler ve gelirlerin desteklenmesi) ve Madde III'e (işyerinde işçilerin korunması) derinlemesine odaklanmıştır; Madde IV (sosyal diyalog yoluyla çözüm) ise, oturumlar boyunca üçlü yapı ortaklarının katılımıyla entegre edilmiştir. Madde I'e (Ekonomi ve istihdamın canlandırılması) ilişkin konular, Açılış Oturumu'nda ele alınmıştır.

Açılış Oturumu'nda hükümetler, bölgesel kuruluşlar ve sosyal ortakların üst düzeyli temsilcilerini bir araya gelerek bölgede bu krizin farklılık ve benzerliklerini ortaya koyacaklar ve müteakip tartışmalar için zemini hazırlamışlardır. Ardından, ILO COVID-19 Politika Çerçevesi kapsamında Madde II ve III'e odaklanan üçlü yapıda iki tematik panel düzenlenmiştir. Bölgesel Etkinlik, ortaya çıkan başlıca trendleri, alınan dersleri ve geleceğe yönelik politika seçeneklerine ilişkin birtakım ipuçlarını vurgulayan Özet Oturumu ile kapanmıştır.

Açılış Oturumu'nda, her konuşmacının kendi katkısıyla tartışma zemini hazırlanmıştır; panellerde ve Özet Oturumu'nda ise, daha etkileşimli biçimde, COVID-19 mücadele ve düze çıkış önlemleri üzerine

---

<sup>3</sup> Dokümana erişim için: [online](#).

bölgesel perspektif geliştirmeye yönelik ortam sağlanmıştır. Bu özet, Küresel Etkinliğin 1. gününde (7 Temmuz) sunulacaktır. Bölgesel oturumun önemli anlarına ilişkin kısa bir video da hazırlanacaktır.

## **Açılış Oturumu (45 dakika)**

Açılış Oturumu, çalışma yaşamının COVID-19 tarafından etkilenmiş ve etkilenecek olan çeşitli yönleri ve aktif mali politika, genişletici para politikası, belirli sektörlerle borç ve mali destek dahil olmak üzere politika önlemleri hakkında genel bir giriş sağlamıştır. Açılış Oturumu'nun moderatörlüğünü ILO Bölge Direktörü yapmış, konuşmacıların her birine sunumları için 7şer dakika tanınmıştır.

- ILO, COVID-19'un çalışma yaşamına getirdiği benzeri görülmemiş zorlukları özetleyerek; ILO Mücadele Stratejisi'nin dört maddesini oraya koyarak; işgücü piyasalarının COVID-19'a kısa, orta ve uzun vadede tepkilerini ana hatlarıyla sunarak müteakip panel tartışmalarına zemin hazırlamıştır. Sunumlar, COVID-19 ile kapsayıcı, sürdürülebilir ve insan odaklı mücadelenin geliştirilmesinde ILO Yüzüncüyıl Bildirgesi'nin ve Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar'ın önemini vurgulamıştır.
- Avrupa Birliği Konseyi Dönem Başkanlığı (Almanya), 2020'nin ikinci yarısında makroekonomik ve işgücü piyasaları önceliklerine değinmiş, bazı başarılı ülke örnekleri vermiştir.
- Rusya Federasyonu Bakanı, bölgenin o kısmındaki önlemleri bildirmiş, ülkede ve genel olarak alt bölgede hastalığın ve işgücü piyasasındaki etkileriyle mücadele için alınan kısa ve orta önlemlere değinmiştir.
- Avrupa Komisyonu, üye devletlerde COVID-19'la mücadele bakımından işgücü piyasası önlemlerini özetlemiş, bölgesel düzeyde AB'nin yürüttüğü koordinasyon işlevini ve ulusal düzeyde, istihdam ve sosyal korumayı destekleyen mali ve parasal politikalar dahil olmak üzere, AB doğrudan destek önlemlerini vurgulamıştır.
- İşçi ve işveren gruplarından birer bölgesel temsilci de, kendi üyelerinin kriz ilk başladığında yaşadıkları deneyimler ve daha hızlı, daha iyi ve daha sürdürülebilir düze çıkışın şekillendirilmesinde oynadıkları rol hakkında konuşmuştur. Bu benzeri görülmemiş krizde sosyal diyalogun değeri vurgulanmıştır.

## **Tematik Oturumlar**

### **Panel 1 – İşletmeler, işler ve gelirleri desteklemek (70 dakika)**

İki hükümet temsilcisi, bir işçi ve bir işveren temsilcisinden oluşan bu üçlü oturumda, bölgede bugüne kadar uygulanan önlemlerin bir kısmı tartışılmış ve önümüzdeki dönemde beklenen zorluklara ilişkin görünüm sunulmuştur. Sunumlar özellikle şu hususlara odaklanmıştır:

- İhtiyaç duyanlara acil koruma ve sürdürülebilir sosyal koruma sağlama yaklaşımları;
- İstihdamın korunması ve iş yaratma önlemleri;
- İş devamlılığı sağlamaya yönelik acil yardımlar ve daha iyi düze çıkış amacıyla sürdürülebilir işletmeler için yetkinleştirici ortam.

Konuşmacıların her birine kendi bakış açısını sunması için 5 dakika (toplamda 25 dakika) tanınmış; ardından etkileşimli tartışma yapılmıştır (45 dakika). Tartışmalar, oturuma ilişkin notta belirtilen sorulara odaklanmış ve etkinliğe katılanlardan gelen bakış açıları entegre edilmiştir. Panel oturumunu bir gazeteci yönetmiş, tartışmaların çerçevesini çizmiş ve özetlemiştir.

### **Panel 2 – İşyerinde İşçileri Korumak (70 dakika)**

İki hükümet temsilcisi, bir işçi ve bir işveren temsilcisinden oluşan bu üçlü oturumda, bölgede bugüne kadar uygulanan önlemlerin bir kısmı tartışılmış ve önümüzdeki dönemde beklenen zorluklara ilişkin görünüm sunulmuştur. Sunumlar özellikle şu hususlara odaklanmıştır:

- İşe güvenli ve başarılı dönüş dahil, iş sağlığı ve güvenliği;
- Ayrımcılık ve dışlamanın önlenmesi;
- Uzaktan çalışma ve ücretli izne erişim dahil, yeni çalışma düzenlemeleri.

Konuşmacıların her birine kendi bakış açısını sunması için 5 dakika (toplamda 25 dakika) tanınmış; ardından etkileşimli tartışma yapılmıştır (45 dakika). Tartışmalar, oturuma ilişkin notta belirtilen sorulara odaklanmış ve etkinliğe katılanların gelen bakış açıları entegre edilmiştir. Panel oturumunu bir gazeteci yönetmiş, tartışmaların çerçevesini çizmiş ve özetlemiştir.

### **Özet Oturumu (25 dakika)**

Son oturumda, hükümet, işçi ve işverenlerden birer temsilci olmak üzere üç tartışmacı bir araya gelerek, etkinlikte ortaya çıkan görüşleri özetlemiş, Yüzüncüyıl Bildirgesi'ne dayalı olarak politika seçenekleri sağlanmış, bölgede ILO'nun gelecekteki eylemleri için yönlendirme sağlanmıştır. Bu tartışmaya dayalı olarak Ofis, özet notu ve kısa video hazırlayacak; bu materyal ILO Küresel Zirvesi'nde Bölgeler Günü'ne (7 Temmuz) gösterilecektir. Oturumun moderatörlüğünü, ILO Avrupa ve Orta Asya Bölge Direktörü yapacaktır. Resmi sonuç bildirisi olmayacaktır; ancak tartışmaların, müteakip stratejik planlar ve çalışma programı için hazırlıklar dahil olmak üzere, ILO'nun gelecekteki faaliyetlerine yönelik bölgesel girdilere bilgi sağlayacaktır.